

PORKALEN

TIDNINGEN FÖR DIG SOM BOR I BRF PORKALA

NUMMER 4

DECEMBER 2001

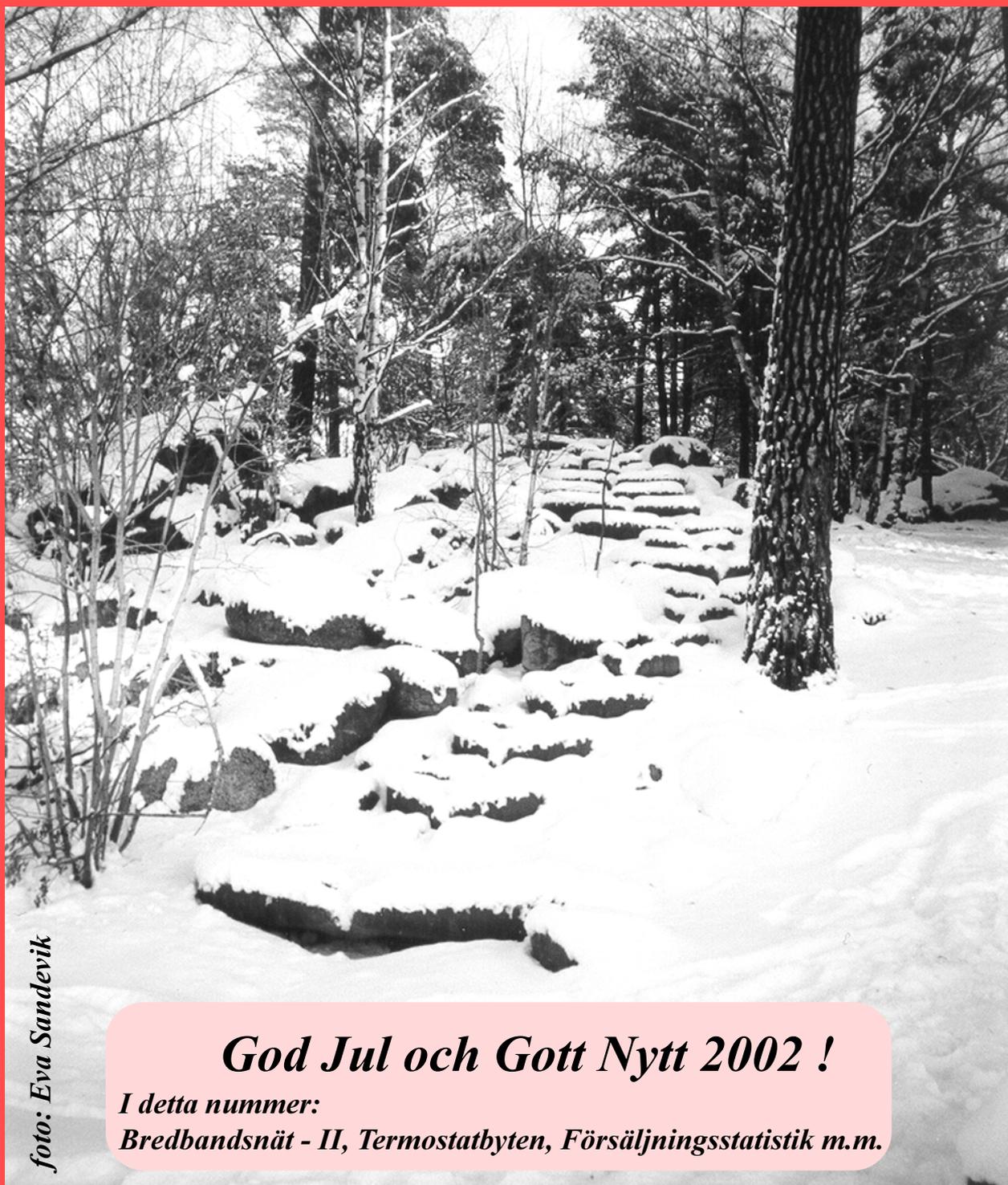

foto: Eva Sandevik

God Jul och Gott Nytt 2002 !

I detta nummer:

Bredbandsnät - II, Termostatbyten, Försäljningsstatistik m.m.

PORKALEN

TIDNINGEN FÖR DIG SOM
BOR I BRF PORKALA

Ansvarig utgivare:

Lars Grönlund
ordförande i brf. Porkala

Adress:

Sibeliusingången 36
164 72 KISTA

Redaktör:

Janne Israelsson / V. A. Kant

Formgivning:

Styrelsen

Bidrag i detta nummer:

Lars Grönlund
Mats Allaskog
Ulla Sjöberg
Annette Åkesson
Gun-Britt Bjurborn -Olsson
Gillesviks Förvaltnings AB

Hemsida:

www.porkala.org

E-post:

porkala@telia.com

Manusstopp

för nästa ordinarie nummer
söndagen den 3:e mars 2002

Nästa nummer
utkommer i mars 2002

Repro och Tryckning:
APEC-Tryck & Förlag AB
08-761 81 18

I DETTA NUMMER:

Rapport från föreningskontoret -----	3
Studieverksamheten HT-01/VT-02 -----	4
Uttag för kabel-TV och bredband -----	4
Ekonomiinfo -----	5
Informationsmöten -----	5
”Vi undersöker...- Försäljningsstatistik” -----	6
Information från Gillesvik -----	7
Låt bli säkerhetsbrytarna ! -----	8
Kabel-TV -----	8
Termostatbyten-----	9
Föreningens hemsida: www.porkala.org -----	9
Bredbandsnätet - II -----	10 - 15
Nätstruktur -----	10 - 11
Aktiv utrustning-----	12 - 13
Säkerhetsfrågor -----	13 - 14
Svar på några vanliga frågor -----	15
Beställning av Utfors Bredband Privat -----	15
Viktiga telefon nr -----	16

Redaktören:

Medlemstidningen Porkalen är ”tidningen för dig som bor i Porkala”. Utöver att ges ut som tryckt tidning 4 ggr / år läggs den även ut på föreningens hemsida www.porkala.org.

Inkom gärna med egna bidrag förslagsvis via e-mail porkala@telia.com eller genom besök på föreningskontoret Sibeliusingången 36.

Rapport från föreningskontoret

Felanmälan:

Kom ihåg att felanmälan ska göras till oss på kontoret och ej till fastighetsskötare eller markpersonal. Detta för att felanmälan skall registreras korrekt och koordineras med övriga felanmälningar.

Telefonbevakning 08.00 - 10.00:

Många tycker att det är svårt att komma fram per telefon mellan 08.00 - 10.00. Mellan 08.00 - 10.00 när föreningskontoret är öppet för besök prioriteras dessa i första hand. Antingen kan du då lämna meddelande eller göra en felanmälan på telefonsvararen (vilken kontrolleras vid början och slutet av arbetsdagen) eller återkomma senare under dagen då kontoret är stängt. Tiden för telefonbevakning har utökats till **08.00 - 14.00 samtliga vardagar**.

Ni kan även ringa telefonsvararen direkt (08 - 44 06 86).

Filter till kökskåpan:

För att få korrekt funktion på frånluftsuttaget i kökskåpan bör filtret i denna bytas regelbundet. Nya filter kan köpas på föreningskontoret för 50 kr.

Tätninglistor till fönster:

Särskilt, till föreningens fönster anpassade, tätninglistor av gummi kan köpas hos:
Kuntze & Co Lindhagensgatan 76 10 222 Stockholm.

Varför har inte min felanmälan blivit åtgärdad ännu ?:

Då ni gjort felanmälan överlämnas den omgående till aktuell entreprenör för åtgärd. Regelbunden kontroll görs för att bli säkerställa att åtgärdstider ej förlängs och om så är fallet begärs förbättring av entreprenören. I enskilda fall kan olika skäl finnas till varför åtgärdstiden blir förlängd. Vissa reparationer kan även vara av sådan art att det oundvikligen medför visst besvär för den boende. Detta är dock inget vi på kontoret kan styra över varför vi ber er visa förståelse och tolerans för om detta uppkommer.

Till sist vill vi tillönska alla boende en God Jul och ett Gott Nytt 2002 !

Gun-Britt och Annette

Studieverksamheten - HT-01/VT-02

Först vill jag tacka alla Er som har tagit Er tid att besvara den enkät gällande studieaktiviteter som delats ut till samtliga lägenhetsinnehavare.

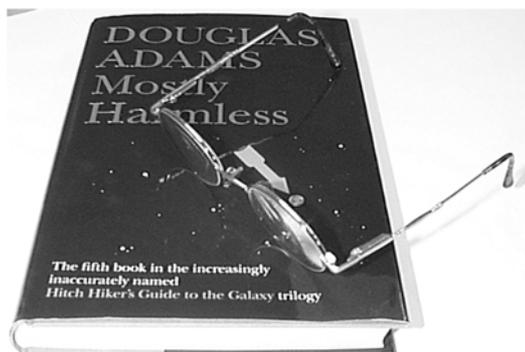
Totalt har så här långt nittiofyra (94) svar inkommit.

Svaren kan delas in i tre huvudgrupper:

1	Inga egna önskemål	18 svar
2	Idéer gällande förändring av studieverksamheten	19 svar
3	Önskemål om diverse kurser	57 svar

I nästa nummer av Porkalen (Porkalen nr1 2002) kommer en närmare presentation av enkätsvaren att ges.

Ulla
Studieansvarig

Uttag för kabel-TV och bredband

Kabel-TV

Kabel-TV installationen fram t.o.m. samtliga i lägenheten förmonterade uttag är en fast installation. All skötsel och underhåll sköts av föreningen. Vid fel skall normal felanmälan göras. Den boende får ej göra ingrepp i aktuell installation. Detta är särskilt viktigt i våra hus eftersom vårt kabel-TV system (byggt av Telia) är ett s.k. kaskadkopplat nät vilket medför att ett antal lägenheter är anslutna i serie efter varandra och om ett avbrott (t.ex. genom ingrepp av boende) uppstår kan ett flertal lägenheter omfattas.

Bredband

Bredbandsinstallationen fram t.om. första uttaget i lägenheten är en fast installation. All skötsel och underhåll sköts av föreningen. Vid fel skall normal felanmälan göras. Den boende får ej göra ingrepp i aktuell installation.

I de fall ingrepp ändå sker och detta medför extra kostnader för föreningen debiteras den boende för detta.

Inför all renovering av Era lägenheter gäller att vid oklarheter om vad som får och inte får göras av den boende - kontakta föreningskontoret innan ni börjar arbetet. I annat fall kan följderna bli tämligen kostsamma emedan självriskan till föreningens fastighetsförsäkring normalt är ett basbelopp (fn. 36 900 kr) och den boende riskerar vid vårslöshet att få betala kostnader upp till denna beloppsgräns.

Styrelsen

Ekonomiinfo

Brf Porkaläs inkomster består av de avgifter och hyror som vi själva betalar varje månad. På års basis blir dessa inkomster.

- Ca 31 mkr – månadsavgifter (bostadsrätter)
- Ca 1,5 mkr – lägenhetshyror (hyresrätter)
- Ca 1,3 mkr – fordonsplatser
- Ca 1,4 mkr – lokalhyror (affärer och förråd)

Totalt får alltså föreningen in ca 35 mkr/år, som ska räcka till att betala drift, reparationer, periodiskt underhåll samt räntor och låneamorteringar. För det periodiska underhållet kvarstår ca 8 mkr/år efter det att andra mer fast löpande kostnader har betalats (se Porkalän nr 2001 nr 3, sid 5). Dessa pengar ska räcka till utbyte av uttjänade installationer och renovering av byggnader, garage och mark.

En av styrelsens viktigare uppgifter är att planera och utföra detta så att värdet på våra tillgångar inte urholkas och minskar på grund av dåligt underhåll. Detta har också stor betydelse för värdet på våra bostadsrättslägenheter.

Vi står inför ett nytt år och då måste styrelsen göra en budget för det kommande året. Där görs en grovplanering av vilket periodiskt underhåll som ska utföras under året. Planeringen utgår ifrån de reella underhållsbehov som finns och de kostnader som respektive underhållet medför.

Följande kostsammare underhållsprojekt ligger inom den närmaste framtiden och kommer att diskuteras under den planeringsgenomgång som sker i samband med budgeten.

- Driftoptimeringen pågår (tidigare värmeförseln degenererar och hade dålig verkningsgrad)
- Byte av lås och nyckelsystem (det gamla är förslitit och ger ett dåligt skalskydd)
- Byte av entrépartier (de gamla är förslitna och ger ett dåligt skalskydd och dyrt underhåll)
- Brandsektionering i Porkalafaret (minskar kostnader och olägenheter vid en eventuell brand)
- Rensning av avloppsstammar (stopp orsakar dyra vattenskador)
- Tätningsskiktet ovanpå Porkalafaret (tätskiktet bitvis otätt, svårt att laga)
- Julusier framför affärslokalerna på Sibeliusgången (affärsinnehavarna får ej försäkring och föreningen tappar affärsidkare)
- Lekplatserna på gårdarna börjar bli förslitna.
- Takdränering på våra hus (är felaktigt gjord [1995] och kan orsaka vattenskador vid häftigt regn)
- Byte av fler balkongdörrar (dörrarna på bottenvåningarna är förslitna)

Lars

Informationsmöten

Styrelsen håller fn. på att planera utformningen och upplägget av de regelbundna informationsmöten som beslöts om på tidigare årsstämma. Mötena skall vara informella och behandla aktuella frågor och skall även ge möjlighet för både boende och styrelse att ge/få information.

Exempel på frågor/tema som kan komma att behandlas är större entreprenader (pågående eller planerade), frågor gällande fastighets- och markskötsel, bredband m.m.

Det första informationsmötet hölls 2001-12-06 i träfflokalen 52:an och informerade om bilpooler. Antalet deltagare (exkl. styrelseledamöter) var 12 st.

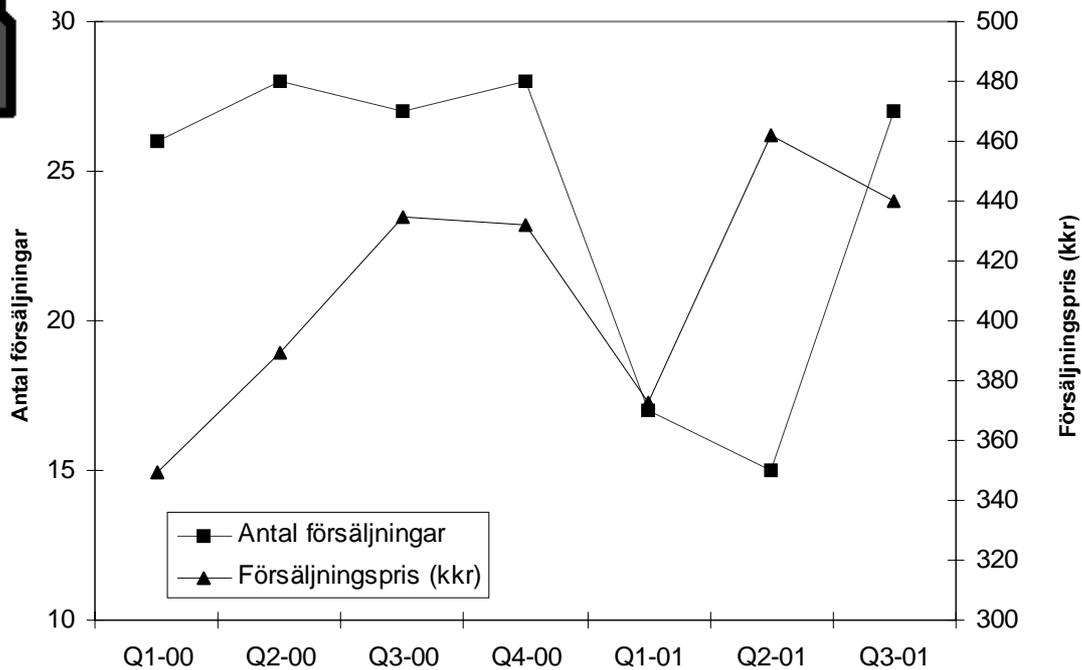
Har du förslag på frågor/tema att behandla på ett infomöte är du välkommen att inkomma med ett förslag.

Styrelsen

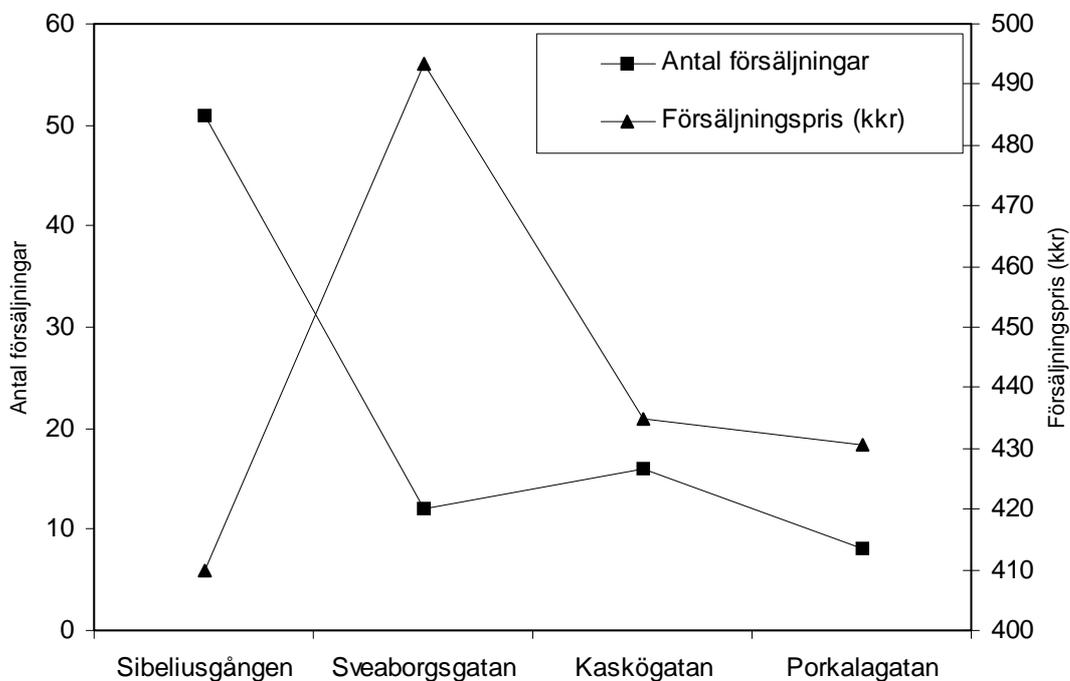
”Vi undersöker..” - Försäljningsstatistik

Försäljningsstatistik Q1-00 - Q3-01

Antalet försäljningar under föregående period har sjunkit från förra årets kraftigt förhöjda nivå. Efter en stor minskning av antalet försäljningar under kvartal 1 och 2 ökade åter antalet försäljningar under tredje kvartalet. Även prisutvecklingen, sett över ett år, har visat en mindre dramatisk utveckling relativt förra året.

Försäljningsstatistik Q4-00 - Q3-01

Det genomsnittliga försäljningspriset mellan de olika gatorna i föreningen varierar från 410 kkr på Sibeliushöjden till 493 kkr på Sveaborgsgatan. Tas hänsyn till lägenhetsytan blir variationen i försäljningspris dock betydligt mindre.

Styrelsen

Information från Gillesvik

Gillesvik har hand om föreningens hyresadministration och redovisning. Det är alltså oss som Du kontaktar om frågor angående Din avgift eller hyra.

Samavisering av flera kontrakt från 1 januari 2002

Många av de boende inom Brf Porkala har flera kontrakt, t ex både lägenhet och en eller flera parkeringsplatser. För att underlätta för Er och för oss genom att minska hanteringen av antalet avier kommer vi från och med januari 2002 att samavisera dessa. Detta betyder att Du kan få en avi som avser både Din lägenhet och Din parkerings-/garageplats.

Samavisering kommer ske med lägenheten som huvudkontrakt. Detta betyder att om en person som står som lägenhetsinnehavare/hyresgäst också hyr en parkeringsplats kommer dessa att komma på samma avi.

Om Du **inte** vill att samavisering skall ske eller har andra frågor angående samavisering ber vi Dig kontakta Gillesviks Förvaltnings AB.

Om Du under ett kvartal byter eller får ny parkerings- eller garageplats kan detta innebära att samavisering inte kommer att ske förrän till nästkommande kvartal.

Påminnelser och inkasso

För att undvika påminnelse- och inkassokostnader ber vi Dig uppmärksamma att avgiften/hyran skall betalas senast sista vardagen före förfallodagen. Brf Porkala accepterar inte förseningar med inbetalningarna och försenade betalningar påförs ovillkorligen påminnelseavgift. Om betalning trots detta inte skulle komma in skickas ärendet vidare till Intrum Justitia, vilket innebär att man får en notering om betalningsanmärkning hos dem.

Att inte betala i tid skapar alltså onödigt arbete för Din förening och onödiga kostnader för Dig.

Avgifts- och hyresavier

De **förtryckta avierna**, som skickas ut kvartalsvis, skall i första hand användas vid inbetalning av avgift/hyra. Inbetalning sker till ett OCR konto och avläsning sker helt maskinellt. Om Du gör Dina inbetalningar via **internet** ber vi Dig använda detta konto och ange det OCR-nummer som finns längst ner till vänster på avierna. Vänligen notera att varje månad har ett eget nummer. Detta konto har **postgironummer 490 40 01-7**.

Om Du skriver **egen avi** skall Du använda **postgirokonto 124 69 99-5**. För detta konto sker avläsning manuellt. Vi ber Dig därför att Du tydligt anger avinummer, lägenhetsnummer samt vem som gjort inbetalningen på avin eftersom det annars kan vara mycket svårt att veta vem som gjort inbetalningen.

Autogiro

Autogiro är ett smidigt sätt att hyran dras direkt från Ditt konto i rätt tid.

Om Du flyttar från Porkala skall Du komma ihåg att kontakta Din bank för att säga upp den automatiska autogirodragningen.

Kontakter

Du når oss lättast mellan kl 08.00-12.00 på telefon 08-564 354 10. Du kan även kontakta oss med e-post info@gillesvik.se.

Med vänliga hälsningar

Gillesviks Förvaltnings AB

Låt bli säkerhetsbrytarna !

I föreningens tvättstugor är de anslutna apparaterna anslutna till starkströmsnätet via s.k. säkerhetsbrytare (se ovan bild). **Dessa brytare skall normalt alltid vara påslagna och skall endast användas vid service och som nödbrytare.**

I de fall någon tvättutrustning behöver slås av skall alltså reglage på aktuell utrustning utnyttjas.

Det är alltså strikt förbjudet för boende att röra dessa brytare utom i akuta nödfall !

Tyvär har kunnat konstateras att ett antal boende, trots uttryckliga förbudsskyltar (se ovan bild), manipulerat aktuella brytare.

Skulle olycksfall inträffa och en säkerhetsbrytare ha satts ur bruk/skadats genom ovan olovliga manipulation kan detta få långtgående rättsliga följder.

För allas vår säkerhet - låt alltså bli säkerhetsbrytarna !

Styrelsen

KABEL-TV

Grundutbud

Fasta kanaler	Kanal	Dekoder	Extra kanaler	Kanal	Dekoder	Baspaketet	Dekoder
SVT 1	VHF 5	05	TV 9	S 19	39	BBC World	55
SVT 2	VHF 7	07	Finlands TV	S 9	29	Sci Fi Channel	40
TV 4	VHF 6	06	Finlands TV	S 40	60	MixPaket	
Lokalkanal	VHF 9	09	TV 21	S 10	30	Eurosport Nordic	32
			Upplåten kanal	S 6	26	CNN	34
Rörliga kanaler			Digital-TV,			BBC Prime	57
TV 3	VHF11	11	tel: 020 - 55 00 00			Discovery	58
Kanal 5	S 11	31	Gäller för nya kunder			Animal Planet	58
Eurosport Inter.	S 17	37				TNT	59
MTV	S 16	36	Betal-TV,			Cartoon Network	59
ZTV	VHF 8	08	tel: 020 - 91 00 84			Filmkanaler	
Euronews	VHF10	10	Nedanstående betal-TV utbud gäller			CANAL +	41
			endast befintliga kunder.			CANAL + GUL	33
Radiokanaler						TV 1000	35
P1, P2, P3 och P4						TV 1000 Cinema	38
Samt inom området förekommande närradio stationer							

Termostatbyten

I början av oktober (v.43) ökade antalet felanmälningar gällande låg resp. ojämn lägenhetstemperatur kraftigt.

Kontakt togs genast med TAC som ansvarar för såväl ombyggnad som drift, service och skötsel av föreningens driftstekniska installationen under perioden 2001 - 2005.

Kompletterande mätningar begärdes in och det framkom tämligen snabbt att de termostater som installerats aktivt *reglerade* i det temperaturintervall som den centrala driftstekniska utrustningen skall reglera in lägenhetstemperaturerna till.

Termostaterna skall endast ses som en komforthöjande installation vilken vid ökande externa värmetillskott (ex. värme från datorer, belysning, solinstrålning etc) skall kunna *stänga av* radiatoren vid *övertemperatur*.

P.g.a. de felaktiga termostaten erhålles alltså den oönskade funktionen att termostaten börjar stänga av trots att lägenheten ligger i korrekt temperaturintervall. Detta medför bl.a. problem med kallras, ojämn temperatur (tidsmässigt) och en sänkt komfort som följd.

Nämnas skall att styrelsen, tillsammans med anlidade konsulter, under förra vintern begärde att TAC skulle avvakta med att installera termostaten tills anläggningen var helt injusterad och efterkontrollerad. Detta även för att kunna säkerställa korrekt injustering. TAC avslog dock, med hänvisning till entreprenadformen (ABT 94), denna begäran.

Överenskommelse har nu slutits med TAC att de så snabbt som möjligt skall byta samtliga installerade termostater. Då antalet termostater som skall bytas är stort (4 000 - 5 000) och omfattande även tidsmässigt kommer först de lägenheter som felanmälts att åtgärdas och därefter de resterande.

Aktuell händelse understryker även mycket tydligt vikten av att ha en kontrollfunktion som arbetar oberoende av de entreprenörer (gäller både löpande och projektbundna entreprenader) som utför olika uppdrag åt föreningen. Styrelsen kommer aktivt att bevaka aktuellt termostatbyte - särskilt mot bakgrund av den komfortsänkning som problemet medfört.

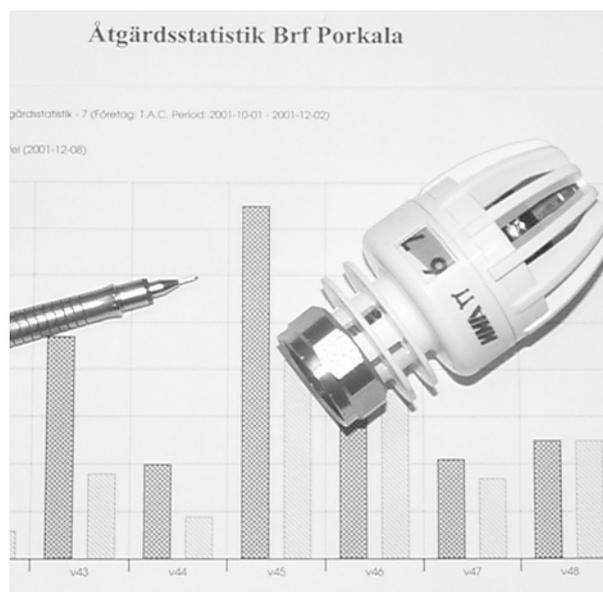
Styrelsen

Föreningens hemsida: www.porkala.org

Den färskaste informationen finns utlagd på hemsidan varför vi uppmanar alla intresserade att regelbundet gå in på hemsidan och kolla under "Nyheter !" (www.porkala.org/nyheter.htm).

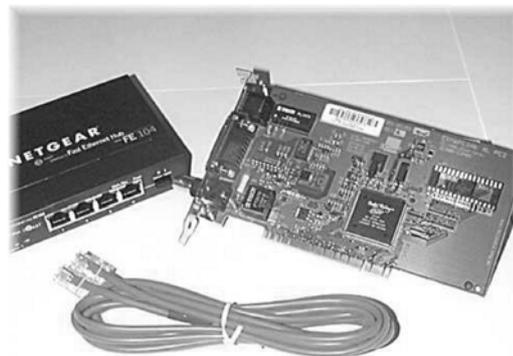
Vi söker lägga in nytt material ett antal gånger per månad.

I och med bredbandsinstallationen förväntas antalet boende som aktivt utnyttjar internet hemifrån att öka kraftigt. Som ett resultat av detta kommer föreningens hemsida att få en mer framträdande roll vad gäller att ge info till de boende.

Bredbandsnätet - II

Under perioden april - okt har ett bredbandsnätverk byggts upp som täcker samtliga hus (19 st) i föreningen. Samtliga lägenheter (821 st), hyreslokaler, undercentraler, tvättstugor och ett antal föreningsinterna lokaler har anslutits. Huvudentreprenör har varit Sigma Måldata Network Solutions AB. I kommande avsnitt kommer diverse information att ges rörande bredbandsnätverket. Under entreprenaden har även lämnats fortlöpande information via föreningens hemsida www.porkala.org.

I förra numret av Porkalen (nr 3 2001) gavs information om lägenhetsinstallationer och abonnemang. Nedan ges info om aktuell nätstruktur och olika aktiva utrustningar.

Nätstruktur

1. Extern anslutning

Fig. 1

Fig. 2

Den externa anslutningen av föreningens nätverk görs via fiberoptiska ledningar. Den initiala tjänsteoperatören (Utfors) har valt att utnyttja fiberledningar dragna av STOKAB. I fig 1 visas den huvudledning som dras utifrån och in i huvudnoden där ett separat anslutningskåp (fig. 2) placerats. Utfors hyr dessa s.k. svartfiber av STOKAB. Från ovan anslutningskåp dras fiberoptiska ledningar till den aktiva utrustningen Utfors ansvarar för.

2. Stamnät

Föreningens samtliga hus (exkl. särskolan), 18 st., är anslutna till ett fiberoptiskt stamnät. Istället för konventionella fiberkablar är stamnätet av fabrikat **BloLite**. Varje stamnätskabel består av ett antal blåsrör (fig. 3), i vårt fall 4 alt. 8 blåsrör med en ytterdiameter av 8 mm. Inuti dessa blåsrör blåses, under noggrann kontroll, ett antal specialbehandlade fiber in (fig. 4). Trots att föreningens hus ligger tämligen väl samlade är de längsta fiberparen närmare 500 meter långa. Till varje enskilt hus har dragits fyra (4) single mode fiberpar och två (2) multi mode fiberpar. Initialt utnyttjas ett (1) single mode fiberpar av Utfors och övriga single mode fiberpar är reserverade för framtida tjänsteoperatörer. Multi mode fiberparen utnyttjas av föreningen internt (Intranät). BloLite tekniken möjliggör stor flexibilitet vad gäller val av fibertyp och fler fiber kan tämligen enkelt blåsas in. Önskas byte av fibertyp kan även detta snabbt åstadkommas. Vid en eventuell skada kan även reparationer göras snabbare än vad som är fallet med konventionella fiberkablar.

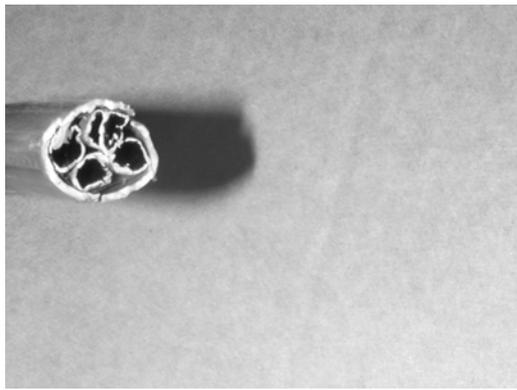

Fig. 3

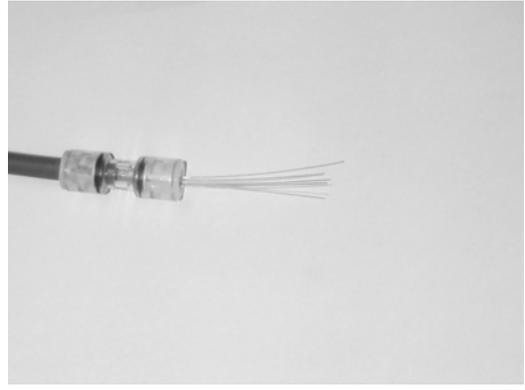

Fig. 4

I samtliga hus finns en s.k. korskopplingsutrustning där anslutningar av både stamnätets fiberoptiska ledningar och spridningsnätets kablar görs (fig. 5 och fig. 6). Utöver utrymme för själva korskopplings-utrustningen har även installerats komplett utrustning för två samtidigt anslutna tjänsteoperatörer. Detta för att möjliggöra reell konkurrens. Om/när ytterligare tjänsteoperatörer väljs kan detta ske på ett smidigast möjliga sätt.

Fig. 5

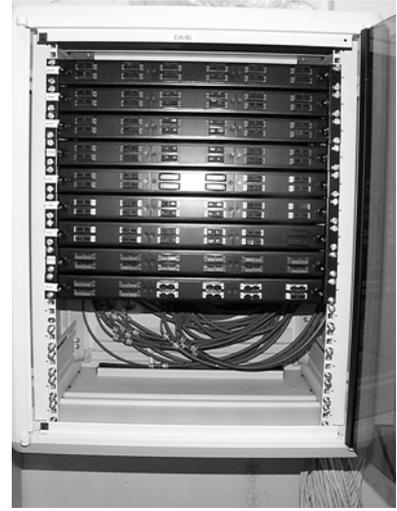

Fig. 6

3. Spridningsnät

I särskilt avsedda rackar placerar tjänsteoperatörerna sin utrustning och ansluter den dels till stamnätet, via särskilda kontaktdon (fig. 7), och dels till spridningsnätets kontaktdon.

Spridningsnätet är av typ **AMP Quantum** och är ett UTP klass E nätverk. De kablar som utnyttjats har bl.a. mycket liten överhörning genom att en inre s.k. krysskärna finns. Samtliga lägenheter och ett stort antal lokaler har anslutits till aktuell korskopplingsutrustning.

Fig. 7

Omfattande mätningar (10 karakteristiker a' 1100 mätpunkter) av samtliga anslutningar har gjorts för frekvensintervallet 1 - 350 MHz och erhållna data visar att den effektiva bandbredden är över 500 MHz. Detta innebär att **anslutningarna till de enskilda lägenheterna/lokalerna** klarar datahastigheter på **flera Gb/s**. Dessa ambitiösa mätningar är betydligt mer omfattande än vad som normalt görs och har gjorts för att dels noga dokumentera nätverket och dels säkerställa att "tillräcklig växmån" finns. Nätverket omfattas av en 25-årig garanti. För att inte försämra signalkvaliteten är det dock viktigt att de installationer som görs i lägenheterna uppfyller vissa grundkrav (se Porkalen nr 3 2001, s.14 - 17, för detaljer).

Aktiv utrustning

1. Lokalt nätverk

I tidigare nummer av PORKALEN redogjordes en del för hur dragningen av ledningarna från det inkommande (primära) uttaget, eventuellt via ett tillkommande sekundärt uttag, till den aktiva utrustning (t.ex. nätverkskortet i en PC). Om behov av att ansluta mer är en enhet uppstår måste man bygga ett lokalt nätverk (LAN).

Hubb

Det enklaste (och billigaste sättet) att ansluta flera enheter på ett lokalt nätverk är via en s.k. hubb. Till denna ansluts m.h.a. UTP kablar de olika enheterna (t.ex., ett antal olika PC, skrivare m.m.) som önskas inkopplade. Man kan då enkelt låta flera personer dela på en gemensam skrivare och även ha tillgång till gemensamma diskar.

Switch

En switch används i princip på samma ställen som en hubb men den har inbyggda funktioner som håller reda på de olika anslutna enheternas adresser vilket gör att ett datapaket som skickas från t.ex. en PC ansluten till port 2 går till en skrivare ansluten till port 6 utan att övriga portar berörs. Detta ger större hastighet. Normalt är även switchen även försedd med buffertminnen för de olika portarna.

Idag är prisskillnaden mellan switchar och hubbar så liten att man normalt väljer en switch.

WLAN

En nackdel då många utrustningar skall anslutas är att en UTP-kabel från varje utrustning måste dras. För att undvika detta kan istället trådlös utrustning (WLAN = Wireless Local Area Network) utnyttjas. Den utrustning som är mest förekommande idag ansluter till standarden IEEE 802.11b och möjliggör en hastighet av 11 Mb/s, ett smalt frekvensband runt 2.4 GHz utnyttjas. Utöver en basenhet, som normalt även ansluter till det externa nätverket via en UTP-kabel, utrustas varje enhet med ett WLAN-kort. Kostnaderna för WLAN nätverken sjunker f.n. mycket kraftigt och en basenhet samt två WLAN-kort kan idag köpas för 3 - 5 000 kr.

Utöver den lägre hastigheten relativt trådbundet LAN (där normalt 100 Mb/s utnyttjas) kan även nämnas att särskild hänsyn måste tas till säkerheten. I annat fall kan både intrång och olovligt utnyttjande av internetanslutning inträffa. Tester nyligen genomförda i Boston visade ett skrämmande låg säkerhetsmedvetande hos användare (både privatpersoner och företag) av WLAN utrustning. Med enkel pejlingsutrustning kunde ett mycket stort antal basstationer lokaliseras och uppkoppling med full tillgång till det lokala nätverket erhållas. Särskilda program finns även lättillgängligt på internet för att "knäcka" den krypteringsalgoritm som utnyttjas något som förenklas av att normalt en fast och ofta kort nyckel används.

2. Delning av IP-adress

Ibland önskas uppkoppling av mer än en enhet till internet. Om tjänsteleverantören ger möjlighet till detta kan flera IP-adresser användas varvid direktanslutning av det lokala nätverket kan ske. Det finns dock flera fördelar med att istället använda en utrustning som möjliggör delning av en IP-adress.

ICS

F.o.m. Microsoft Windows 98 kan internetdelning (ICS) göras genom att den PC som ansluter till det primära lägenhetsuttaget förses med två (2) nätverkskort. Ett nätverkskort ansluter till det lokala nätverket (se tidigare avsnitt) och ett till det primära lägenhetsuttaget. Genom att ställa in anslutningen (i Windows) för det senare kortet så att ICS väljs blir denna anslutning ”synlig” för övriga enheter på det lokala nätverket. En uppenbar fördel är att den enda kostnad som tillkommer är den för ytterligare ett nätverkskort. En lika tydlig nackdel är att den PC som är försedd med två nätverkskort alltid måste vara påslagen (och köra Windows...) för att övriga enheter skall kunna nå internet.

Router

Ett bättre sätt är att ansluta en s.k. router mellan det lokala nätverket och det primära uttaget. Ofta är dessutom routern försedd med en inbyggd switch som kan utnyttjas för att bygga upp det lokala nätverket. Routern utnyttjar lokal IP-adresser för enheter anslutna till det lokala nätverket (har ofta möjlighet att automatiskt tilldela dessa via en s.k. DHCP server) och översätter till/från den externa IP-adressen erhållen av tjänsteoperatören.

En stor fördel är att ovan adressöversättning (NAT= Native Address Translation) medför att de lokala adresserna är dolda utifrån sett. Detta ger ett trivialt men dock användbart skydd mot intrång. Normalt har även routern fler skyddsfunktioner såsom portfilter m.m.

En enkel router med inbyggd 4-portars switch kan idag köpas för ca. 1200 kr.

Säkerhetsfrågor

Med en bredbandsanslutning fås en anslutning som möjliggör konstant uppkoppling och hög hastighet i båda riktningarna. Detta medför att exponeringen mot externa ”angrepp” vilka t.ex. kan utnyttja enkla s.k. port scanners vilka lätt kan laddas ner från internet för att lokalisera oskyddade datorer. Om dessa därefter infekteras med ett virus kan datorn tas över och utnyttjas som plattform för ytterligare angrepp (ex. Denial of Service där ett mycket stort antal ”kapade” datorer simultant överlastar en webserver och förhindrar normal tillgång till servern). I andra fall kan data lagrat på den angripna datorn förstöras.

Det är alltså av vikt att söka minimera risken (att eliminera den helt torde vara en omöjlighet) för att externa angrepp får oönskade konsekvenser.

Nedan ges, mycket kortfattat, en del tips (en del av tipsen gäller primärt datorer med operativsystem från Microsoft) som kan vara lämpliga att beakta.

1. Fil och skrivardelning

Vid installation av operativsystemet är normalt fil- och skrivardelning aktiverad. Det är dock lämpligt, ur säkerhetssynpunkt, att deaktivera de delningar som ej behövs. Om endast en disk behöver delas över ett LAN, tillse att övriga diskar ej delas.

2. Bindningar

Då anslutningar skapas på datorn väljs vilka s.k. bindningar som skall göras. För den anslutning som görs till internet behöver normalt endast protokollet TCP/IP väljas. Särskilt viktigt är att fil- och skrivardelning samt NetBEUI väljs bort för anslutningen.

3. Antivirus program

Ett stort antal virus ”löper amock” och orsakar tämligen stor skada. Färdiga program att skapa nya virusvarianter finns att ladda ner från internet. Lättillgängligheten kombinerat med att anslutningshastigheten för anslutna datorer snabbt ökar medför att problemen har förvärrats på senare tid.

Det är viktigt att samtliga anslutna datorer är skyddade av ett antivirusprogram och att detta uppdateras regelbundet. Tester har tydligt visat att det är tämligen liten skillnad mellan de olika programmen vad gäller att hitta virus. Det är lämpligt att välja en produkt från ett större mjukvaruföretag som har resurser att ofta uppdatera de s.k. signaturfilerna. Dessutom bör programmet om möjligt ställas in så att både nedladdning av nya signaturfiler och regelbundna kompletta skanningar kan göras automatiskt.

4. Brandvägg

För att främst hindra oönskad inkommande kommunikation bör en brandvägg installeras. Särskilt viktigt är detta om inte en router med NAT-funktion (se s.13) utnyttjas. Detta då Microsoft Windows (Windows XP har en förenklad brandvägg) normalt vid installationen är inställd så att samtliga s.k. portar är synliga utifrån och datorn dessutom aktivt bekräftar sin ”närvaro” för alla som frågar...

Med brandväggen kan samtliga portar döljas genom att utifrån kommande anrop ej bekräftas (s.k. stealth mode). Det är även möjligt att skapa särskilda filter där man definierar vilken kommunikation som skall tillåtas. De mer avancerade brandväggarna har även möjlighet att inspektera dataflödena och kontrollera att de stämmer överens både tids- och adressmässigt m.m. (s.k. Stateful Package Inspection). Kommer t.ex. ett inkommande datapaket som tycks ha giltig adress/port m.m. men det inte har initierats av aktuell dator stoppas detta.

Några bra mjukvarubaserade brandväggar lämpliga för hemmabruk är ZoneAlarm, Norton Personal Firewall samt Tiny Personal Firewall. Dessa kan utan kostnad laddas ner från internet för privat bruk.

Hårdvarubaserade brandväggar är normalt dyrare men är oftast lämpligare då man önskar skydda flera datorer på ett LAN. En nyligen introducerad brandvägg (med Stateful Package Inspection) är Zywall 1 från XyXEL där även möjlighet att utnyttja säker anslutning mot extern dator (VPN klient) finns inbyggd. Zywall 1 kostar ca. 3 000 kr medan enklare brandväggar kan fås från ca. 1 200 kr.

Av största vikt är att efter installation undersöka att önskat skydd erhålles. På internet finns enkla tester att utnyttja (ex. www.grc.com).

5. Säkerhetsuppdateringar / Backup

Relevanta säkerhetsuppdateringar bör installeras då de släpps av mjukvarutillverkaren.

Vikten av att regelbundet ta backup av särskilt användardata kan ej nog understrykas. Program som tar kompletta kopior (ex. Partition Magic) av en disk eller del av densamma är särskilt pålitliga.

6. Kryptering

För att skydda särskilt användardata om detta trots allt skulle komma i fel händer (vissa virus har skickat t.ex filer via e-mail) finns program (ex. Safe House från PC Dynamics Inc) som lätt kan kryptera en disk, eller del av disk, med nycklar upp till 448-bitar samt dekryptera ”on the fly”. För att undvika säkerhetsproblem om t.ex. en laptop skulle stjälas är kryptering lämplig att utnyttja.

Svar på några vanliga frågor

Vad återstår innan allt är klart ?

- ✓ Slutbesiktning av nätverket
- ✓ Samordnad fälttest mellan Sigma Måldata och Utfors
- ✓ Utplacering av aktiv utrustning av Utfors.

När kan de enskilda boende börja koppla upp sig ?

Föreningen har tidigare (på hemsidan 2001-11-11 och i Porkalen nr3 2001) lämnat följande information: "Enligt överenskommelse med Utfors skall arbetet läggas upp så att anläggningen kan tas i drift så fort som möjligt efter att ovan fälttest avslutats. Tyvärr kunde Utfors (bl.a. beroende på leveransproblem av switchar från Israel) vid senaste kontakten (2001-11-09) ej lämna slutligt besked om tidpunkt för inkoppling av de enskilda abonnenterna. **Styrelsen beklagar den uppkomna förseningen, särskilt mot bakgrund av att under en längre tid och vid ett flertal tillfällen begäran om inkopplingstidpunkt framförts. Av Utfors har därför begärts att de skall göra vad som låter sig göras för att minimera den uppkomna förseningen.** Så fort slutlig tidpunkt för inkoppling inkommer från Utfors kommer information om detta att ges på föreningens hemsida. **Utfors kommer, innan uppkopplingen av de enskilda boende sker, att tillskriva samtliga som tecknat sig för abonnemang och ge information om konto, lösenord m.m."**

Det är fortfarande ovan information som är aktuell och så fort besked om slutlig tidpunkt för anslutning erhålles kommer denna omedelbart att delges via hemsidan.

Beställning av Utfors Bredband Privat

Utfors har nu skickat ut anmälningsblanketterna för bredbandsabonnemang. På blanketten skall utöver info om beställaren även anges info om bostadsrättsföreningen.

Det som skall anges är följande:

Fastighetsnamn / Förening: HSB Brf Porkala
Organisationsnummer: 716 417 - 79 87
Box / Gata Box: 6002
Postnummer: 164 06
Ort: Kista

OBS! För att erhålla lägre anslutningsavgiften (675 kr) måste anmälan göras senast 2001-12-31.

Det lägenhetsnummer som skall anges är det nummer som står på entrédörren och som även framgår av månadsaviseringen (Ex. Kontraktsnr 8101234 = lgh 123).

Övrigt: Bilagan "Allmänna Villkor för Utfors Bredband Privat" vilken hänvisas till på beställningsblanketten kan hämtas här: http://www.utfors.se/Filer/BB_Privat_allmanna_villkor.pdf

Extra **anmälningsblanketter och avtalsbilagor** finns även på **Föreningskontoret** (Sibeliushöjden 36, bv) att avhämtas (mån-fre 08.00 - 10.00 samt mån 19.00 - 20.00) för de som behöver dessa.

Mats

VIKTIGA TELEFON nr

Brf Porkala

Föreningskontoret Sibeliugången 36, E-plan (Gun-Britt och Annette)	08 - 750 66 30	Felanmälan, nyckelhantering, överlåtelser, kontrakt, hyres- lokaler, garage- och P-platser.
Öppet tid: Mån-Fre: 08-00 - 10.00 Mån: 19.00 - 20.00 *) *) bemannad av styrelserep.		Telefontid: 08.00 - 14.00
Felanmälan	08 - 750 66 30	Felanmälan dygnet runt, (Telefonsvareare då föreningskontoret är stängt.)
	08 - 444 06 86	(direktnr. till telefonsvareare)
Akuta fel / Falken	08 - 767 84 50	Akuta felanmälningar efter kontorstid (ej hissfel). OBS! Om uttryckningen ej bedöms som akut debiteras den boende.
ISS - Arsenalen	08 - 560 334 94	Brådskande fel, vardagar efter kontorstid.
Felanmälan Hiss	08 - 618 01 80	Kone AB (alla hissfel)
Länsparkerings Bevakning	08 - 735 60 20	Parkeringsbevakning
Securitas	070 - 644 36 15	Bevakningsfrågor
Träfflokalen	08 - 751 10 01	Barnkalas, pensionärsträffar, studiecirklar m m Bokning via föreningskontoret (08-750 66 30).